

Mida see tähendab, et korraldaja peab esitama taotluse lähtuvalt kahest ametlikust ohutasemest?

See ei tähenda, et korraldaja peab ise teadma või määrama ohutasemeid. Ohutasemed määrab riik EE-ALARMi kaudu. Korraldaja ülesanne on näidata, et ta on läbi mõelnud tegevused nii „võimaliku õhuohu“ kui ka olukorra „Õhuoht - VARJU KOHE!“ korral.

Näiteks tuleb kirjeldada, kuidas külastajaid teavitatakse, kas üritus jätkub või peatatakse ning kuidas korraldatakse inimeste varjumine ja liikumine ohuolukorras.

Mida tähendab, et vastutus on nii korraldajal kui ka külastajal?

Korraldaja vastutab selle eest, et olemas oleks turvaplaan, selged käitumisjuhised, toimiv teavitus ning valmisolek inimesi ohuolukorras juhendada. Külastaja vastutab omalt poolt antud juhiste järgimise ning ohutu käitumise eest. See ei tähenda vastutuse võrdset jagamist, vaid seda, et mõlemal poolel on oma roll inimeste turvalisuse tagamisel: korraldaja loob eeldused ohutuks tegutsemiseks ning külastaja järgib antud juhiseid.

Kas iga KOV-is peab olema ekspert, kes oskab hinnata EE-ALARMi juhistele vastavaid tegevusi?

Ei pea. KOV ei hinda EE-ALARMi juhiste õigsust, vaid seda, kas korraldaja on võimalikud ohuolukorrad (nt võimalik õhuoht ja õhuoht – VARJU KOHE!) läbi mõelnud ning esitanud selged, arusaadavad ja teostatavad tegevusjuhised.

Kas suurüritusel saab kogu vastutusa varjumise korraldamise eest olla ainult korraldajal?

Mitte alati. Suurürituste puhul sõltub varjumise korraldamine sageli ka toimumiskohast ja selle ümbrusest. Korraldaja peab kirjeldama kavandatud tegevusi, kuid lahenduse teostatavuse hindamisel tuleb arvestada ka piirkonnas olemasolevate võimalustega. Eduka lahenduse eelduseks on korraldaja, KOV-i ja vajadusel toimumiskoha omaniku koostöö.

Mida tähendab lause „KOV hindab, kas varjumiseks vajalikud tegevused on tehtud ja võimalused loodud“?

See ei tähenda, et korraldaja peab ise looma varjumiskohti. Korraldaja ülesanne on kirjeldada olemasolevate võimaluste kasutamist ning inimeste teavitamist ja suunamist ohuolukorras.

KOV hindab, kas korraldaja kavandatud lahendus on konkreetse ürituse ja asukoha puhul realistlik ning teostatav.

Kuidas jaguneb vastutus toimumiskoha omaniku ja ürituse korraldaja vahel?

Toimumiskoha omanik vastutab üldjuhul varjumiskohtade, evakuatsiooniteede, märgistuse ning hoone või rajatise

tehnilise valmisoleku eest. Ürituse korraldaja vastutab konkreetse ürituse turvaplaani, teavituse, rahvamassi juhtimise ning personali juhendamise eest. Praktikas tähendab see, et korraldaja kasutab olemasolevaid ohutuslahendusi ning planeerib nende rakendamise oma ürituse vajadustest lähtuvalt.

Kas iga ürituse korraldaja peab tundma näiteks Unibet Arena või Tallinna Lauluväljaku kõiki ohutusdetaile?

Ei pea. Suurtel ja regulaarselt kasutatavatel ürituskohtadel peaks olema olemas standardne kriisi-, evakuatsiooni- ja varjumisplaan, mida kõik korraldajad saavad kasutada. Korraldaja ülesanne on sellisest plaanist lähtuda ja lisada sinna ainult oma ürituse eripärad, näiteks osalejate arv, programm või täiendavad teavitushendused.

Millal peaksid KOV-id lisama ohuteavituse ja varjumise küsimused avalike ürituste taotlusvormidesse?

Konkreetsed tähtaegad ei ole kehtestatud. Samas on tungivalt soovitatav lisada vastavad küsimused taotlusvormidesse esimesel võimalusel, sest ohuteavituse põhimõtted on juba kasutusel ning reaalseid ohuteavitusi on Eestis ka rakendatud.

Avalike ürituste korraldamisel tuleb järjest enam arvestada võimalusega, et ürituse ajal võib tekkida olukordi, kus inimesi tuleb kiiresti teavitada ja juhendada. Seetõttu on oluline, et nii korraldajad kui ka KOV-id mõtleksid inimeste ohutuse ning võimalike tegevuste peale juba ürituse planeerimise etapis.

Kas meespea eristab piiratud ja piiramata alal toimuvaid üritusi?

Meespea sellist eristust ei tee. Ohuteavituse ja varjumise põhimõtted on kõikide avalike ürituste puhul samad.

Nende rakendamisel tuleb aga arvestada ürituse suurus, asukohta ja iseloomu. Korraldaja esitatud lahendus peab olema konkreetse ürituse puhul realistlik ning teostatav.

Kas piiramata alal toimuva ürituse korral saab korraldajalt nõuda rahvamassi kontrollimist?

Üldjuhul mitte. Kui üritus toimub avalikus ruumis ning piirkonnas viibivad ka juhuslikud möödujad, ei ole korraldajal võimalik kõigi inimeste liikumist ja käitumist kontrollida.

Oluline on, et korraldaja oleks läbi mõelnud, kuidas ta olemasolevate võimaluste piires inimesi teavitab ja vajadusel juhendab.

Kas väikestel üritustel peab olema megafon, helisüsteem või turvatiim?

Ei pea. Meespea ei nõua kindlate tehniliste vahendite olemasolu.

Korraldaja peab kirjeldama lahenduse, mis on tema ürituse jaoks mõistlik ja teostatav. Väikese sündmuse puhul võib piisata ka suulisest teavitamisest või info edastamisest töötajate ja vabatahtlike kaudu.

Kas avaliku ürituse planeerimine peab sõltuma ürituse asukohast?

Jah. Kuigi meespea annab üldised põhimõtted, peab KOV hindamisel arvestama konkreetse asukoha eripäraga. Mida suurem on sündmus ja mida keerulisem on inimeste liikumine, seda põhjalikum peab olema planeerimine. Avatud avalikus ruumis toimuvate sündmuste puhul tuleb hinnata, kas korraldaja pakutud lahendus on antud keskkonnas mõistlik ja teostatav.

Kas kõik avalikud üritused peavad käsitlema ohuteavituse ja varjumise teemat?

Jah, kuid käsitlemise põhjalikkus sõltub ürituse iseloomust, suuruselt, asukohast ja riskitasemest. Korraldaja peab läbi mõtlema, kuidas ohuolukorras inimesi teavitatakse ja juhendatakse. Väikese madala riskiga ürituse puhul võib lahendus olla lihtne, suure rahvahulgaga sündmuse puhul tuleb see põhjalikumalt läbi planeerida.

Kas KOV võib jätta loa andmata, kui korraldaja ei ole ohuteavituse või varjumise küsimustega tegelenud?

KOV hindab, kas korraldaja on esitanud realistliku ja teostatava lahenduse. Kui korraldaja ei ole ohuolukordadele reageerimist üldse läbi mõelnud, võib KOV küsida täiendusi või teha ettepaneku taotluse täiendamiseks. Eesmärk ei ole taotlusi tagasi lükata, vaid tagada, et võimalikud ohud oleksid eelnevalt läbi mõeldud.

Kas korraldaja peab tagama varjumisvõimaluse kõigile osalejatele?

Korraldaja ülesanne ei ole luua uusi varjumiskohti, vaid planeerida olemasolevate võimaluste kasutamine. Korraldaja peab läbi mõtlema, millised olemasolevad varjumisvõimalused või alternatiivid on piirkonnas olemas ning kuidas inimesi ohuolukorras teavitatakse ja juhendatakse.

Mida teha, kui ürituse läheduses puuduvad ametlikud varjumiskohad?

Avaliku varjumiskoha puudumine ei tähenda, et üritust ei saa korraldada või et varjumisvõimalusi ei ole. Avalik varjumiskoht on üks võimalikest lahendustest, kuid ürituse korraldamisel on oluline eelkõige läbi mõelda, kuidas inimesi võimaliku ohu korral kaitstakse. Selleks võib kasutada ka muid olemasolevaid sobivaid kohti või lahendusi vastavalt ürituse asukohale ja tingimustele. Korraldaja peab kirjeldama, millised võimalused on konkreetses ürituse asukohas olemas ning kuidas inimesi nende kasutamisel juhendatakse.

Kas üritus tuleb alati katkestada, kui saabub teavitus „Võimalik õhuoht“?

Teavitus „Võimalik õhuoht“ ei tähenda automaatselt, et üritus tuleb katkestada. Selle eesmärk on anda inimestele ja korraldajatele aega olukorra jälgimiseks ning vajadusel valmisoleku tõstmiseks. Korraldaja peab lähtuma ametkondade antud juhistest ning olema valmis rakendama eelnevalt läbi mõeldud tegevusi. Sõltuvalt olukorrast võib see tähendada ürituse jätkamist, ajutist peatamist või muude ohutusmeetmete rakendamist. Oluline on, et võimalikele tegevustele oleks mõeldud juba enne ürituse toimumist ning inimeste ohutus oleks otsuste tegemisel esmatähtis.

Kas EE-ALARMi teavitusest piisab või peab korraldaja inimesi ka ise teavitama?

Võimalusel peab korraldaja toetama EE-ALARMi teavitust kohapealse teavitamisega. Kõik inimesed ei pruugi märgata telefoni saabuvat teadet või mõista kohe, kuidas tegutseda. Seetõttu on oluline, et korraldaja annaks vajadusel täiendavaid juhiseid vastavalt ürituse tingimustele.

Kas välisriigi külalisi tuleb samuti teavitada?

Jah, võimalusel tuleks arvestada ka väliskülalistega. Rahvusvaheliste ürituste puhul on soovitatav kasutada lisaks eesti keelele ka ingliskeelseid juhiseid.

Kas KOV peab inventeerima kõik võimalikud varjumiskohad oma territooriumil?

Meelespea eesmärk ei ole panna KOV-ile kohustust koostada täielikku varjumiskohtade registrit avalike ürituste jaoks.

KOV peab hindama olemasolevaid võimalusi ning arvestama neid avalike ürituste menetlemisel.

Kas käesolev meelespea loob uusi õiguslikke kohustusi?

Ei. Meelespea ei loo uusi õiguslikke kohustusi ega asenda kehtivaid õigusakte.

Meelespea eesmärk on toetada avalike ürituste planeerimist ning aidata korraldajatel ja KOV-idel läbi mõelda tegevused võimalike ohuteavituste ja varjumisolekude korral. Selle eesmärk on kujundada ühtset arusaama ja head praktikat inimeste ohutuse tagamiseks avalikel üritustel.